

CULTURA

L'arxiu històric comarcal del Baix Ebre edita una versió facsímil dels Col·loquis de Cristòfol Despuig

Tortosa J. Albacar

L'arxiu històric comarcal del Baix Ebre ha editat un facsímil dels *Col·loquis de la Insigne Ciutat de Tortosa*, de Cristòfol Despuig. Es tracta del manuscrit de la família Pinyol, una còpia d'una primera transcripció dels *Col·loquis* -que data de 1761- i que va ser descobert ara fa 3 anys, de forma casual. És una de les dos úniques còpies existents dels *Col·loquis*, i que va

adquirir l'arxiu del Baix Ebre el 2020.

El facsímil reproduïx la còpia dels *Col·loquis* i compta, segons va explicar durant la presentació de l'edició el director de l'arxiu, Albert Curto, "amb una lletra molt entenible, que facilita la seua lectura".

La troballa del manuscrit de la família Pinyol va ser fruit d'una casualitat: "Un usuari i col·laborador de l'arxiu, durant la seua recerca d'un llibre en concret, va poder accedir a

una biblioteca històrica particular d'una família de Tortosa. En la seua cerca, va descobrir el manuscrit, que per la seua descripció i títol, semblava que es tractés d'una còpia dels celebrats *Col·loquis de Despuig*", va explicar Curto.

L'única còpia que es conservava d'esta obra renaixentista està en dipòsit a l'arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, i fins la descoberta del manuscrit de la família Pinyol, Tortosa

no tenia cap reproducció dels *Col·loquis* de Despuig.

Enric Querol, historiador i l'encarregat de la redacció del pròleg del facsímil, va destacar que "el text dels *Col·loquis* va ser fruit d'un moment molt concret. El debat sobre determinats aspectes religiosos, com les relíquies o els miracles, van fer que no es publicés el text original. A partir d'aquí, només s'han pogut conservar les reproduccions manuscrites

crites que es van fer de l'obra, de les quals avui en dia només en perduren dos".

Querol també va remarcar que esta còpia dels *Col·loquis* té més bona qualitat que la conservada a Barcelona: "El copista que va fer la reproducció -no del text original de Despuig, sinó segurament d'alguna còpia anterior- era una persona preparada, que tenia cultura i sabia entendre molts referents històrics que surten".

L'arxiu comarcal del Baix Ebre ha editat un total de 500 còpies del facsímil, i l'objectiu és poder fer més accions per difondre la importància de l'escrit. ■